

Dosar nr. 3r-160/24
2-23047323-01-3r-03072024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, A. Bostan, A. Braga)

DECIZIE

14 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tîmbur Victoria împotriva Serviciului Vamal privind obligarea la reluarea procedurii administrative și anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, din motivul că motivarea apelului nu a fost depusă,

c o n s t a ț ă :

La data de 30 martie 2023 Victoria Tîmbur a depus acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Vamal privind obligarea la reluarea procedurii administrative și anularea actului administrativ individual defavorabil.

Prin hotărârea din 03 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Tîmbur împotriva Serviciului Vamal privind obligarea Serviciului Vamal să reia procedura administrativă, să anuleze Ordinul Serviciului Vamal nr. 1280-p din 25 noiembrie 2016 prin care s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare eliberarea din serviciul în organele vamale a colaboratorului vamal Victoria Tîmbur, să emită actul administrativ favorabil prin care să fie dispusă restabilirea în funcția deținută până la eliberarea din serviciul în organele vamale, cu întoarcerea executării Ordinului Serviciului Vamal nr. 1280-p din 25 noiembrie 2016, obligarea Serviciului Vamal să-i achite salariul și drepturile salariale pentru absența forțată de la muncă pentru perioada de la 04 octombrie 2026

până în prezent, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000,00 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 04 ianuarie 2024, avocatul Denis Terioșchin în interesele Victoriei Tîmbur a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani. (f.d. 116-121)

Prin încheierea din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Denis Terioșchin în interesele Victoriei Tîmbur, din motivul că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege, (f.d. 136-138).

La data de 17 iunie 2024, Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, a depus recurs împotriva încheierii din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs și anularea încheierii instanței de apel, (f.d. 140-141).

În motivarea recursului, avocatul Denis Terioșchin a invocat că nu a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond și că aceasta a fost contestată de către avocat, dar nu de către Victoria Tîmbur. Prin urmare, avocatul Denis Terioșchin este unicul destinatar căruia urma să-i fie expediată hotărârea integrală a instanței de fond.

A susținut recurentul că instanța de fond nu a adus la cunoștință în mod corespunzător hotărârea motivată, fără a fi semnat electronic documentul cu încălcarea prevederilor art.110¹ din Codul administrativ.

A mai indicat recurentul că instanța de apel urma să-i acorde termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea apelului motivat.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Iar, în conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 27 mai 2024, fiind notificată recurentului la data de 04 iunie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 139).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La data de 03 iulie 2024 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului depus de Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin împotriva încheierii din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 150).

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, împotriva încheierii din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Actele cauzei denotă că, la data de 30 martie 2023 Victoria Tîmbur a depus acțiune împotriva Serviciului Vamal privind obligarea la reluarea procedurii administrative și anularea actului administrativ individual defavorabil.

Prin hotărârea din 03 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Tîmbur împotriva Serviciului Vamal.

La data de 04 ianuarie 2024, Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, copia hotărârii motivate din 03 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost expediată la data de 15 aprilie 2024, la adresele de e-mail: timbur80@mail.ru și tdn-001@ya.ru fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 131), fiind confirmată recepționarea acesteia de către Victoria Tîmbur.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că avocatul Denis Terioșchin a indicat adresa de e-mail: tdn-001@ya.ru, la depunerea cererii de apel nemotivate.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) lit. d) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poșta electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În corespundere cu art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

Prin urmare, ținând cont de circumstanțele faptice reținute și prevederile legale citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea motivată din 03 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată efectiv recurentului, cât și avocatului acestuia la data de 15 aprilie 2024.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct. 7 – 8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Astfel, din informația plasată pe portalul național al instanțelor de judecată rezultă că hotărârea motivată din 03 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la data de 18 aprilie 2024.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a utilizat mijloacele corespunzătoare de comunicare, ce ar asigura notificarea copiei hotărârii motivate din 03 ianuarie 2024 recurentului.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că termenul de prezentare a motivării apelului în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă pentru Tîmbur Victoria, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, de la 16 aprilie 2024 și ținând cont de regulile de calculare a termenelor de procedură stabilite de Codul de procedură civilă a expirat la data de 15 mai 2024, zi de miercuri.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite, și anume: în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ – motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Cu referire la argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, Completul de judecată menționează că, instanța de fond, a expediat prin intermediul poștei electronice pentru comunicare hotărârea motivată din 03 ianuarie 2024 a

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani. Din textul recursului rezultă că Victoria Tîmbur a recepționat prin poșta electronică încheierea contestată cu prezentul recurs, la data de 04.06.2024. Or, alegațiile avocatului Denis Terioșchin precum că este unicul destinatar căruia urma să-i fie expediată copia hotărârii motivate sunt declarative și au menirea de a duce în eroare instanțele de judecată cu privire la notificarea actului judecătoresc.

Rezultând din cele expuse supra completul reține că hotărârile judecătorești sunt transferate pe portalul unic al instanțelor de judecată în regim real din modulul electronic de raportare statistică, care este parte componentă a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor.

Deci, odată ce a fost publicată hotărârea motivată din 03 ianuarie 2024 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, aceasta corespunde originalului hotărârii semnată olograf de către judecător, și nu pot exista dubii cu privire la veridicitatea informației publicate pe protalul unic al instanțelor de judecată.

În circumstanțele reținute supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului depus de către Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, ca fiind inadmisibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Respectiv, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Ținând cont de cele stabilite supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în interiorul termenului cuprins între 15 aprilie 2024, data când a fost comunicată hotărârea motivată recurentului și 15 mai 2024, termenul limită de prezentare a motivării apelului, acesta a dispus de suficient timp pentru a întocmi și depune în termenul stabilit la Curtea de Apel Chișinău motivarea cererii de apel.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția

instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, nu a întreprins acțiuni concrete de a se informa despre derularea examinării cauzei din momentul depunerii apelului nemotivat. Deși, atunci când persoana interesată, în speță – Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, inițiază o cale de atac, în contencios administrativ, obligațiile procedurale sunt angajate în mod automat. În calitatea sa de reclamant, apelant, recurent Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, avea obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Curtea a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu legislația în vigoare, cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție o consideră întemeiată, or, Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta motivarea apelului în modul și termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motiv pentru care Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

Conform 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin și se menține încheierea din 27 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc